

Ohjeasiakirja (Energiaviraston epävirallinen käännös)

Tarkkailu- ja raportointiasetus – Epävarmuustarkastelua koskevat ohjeet – Esimerkki

MRR-ohjeasiakirja n:o 4a, 14.8.2013 päivätty versio

Asiakirjan tila:

Tämä ohjeasiakirja on yksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta kasvihuonepäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista 21 päivänä kesäkuuta 2012 annetun komission asetuksen (EU) N:o 601/2012¹ täytäntöönpanon tukemiseksi toimitettavista komission yksiköiden asiakirjoista.

Ohjeet kuvastavat komission yksiköiden näkemyksiä julkaisuajankohtana. Ohjeet eivät ole oikeudellisesti sitovia.

Tässä ohjeasiakirjassa otetaan huomioon tarkkailu- ja raportointiasetusta käsittelevän epävirallisen teknisen työryhmän, joka on ilmastonmuutosta käsittelevän komitean (CCC) III työryhmän alainen, kokouksissa käydyt keskustelut sekä sidosryhmien ja jäsenvaltioiden asiantuntijoiden esittämät kirjalliset huomautukset.

Kaikki ohjeasiakirjat ja asiakirjamallit ovat ladattavissa englanninkielisinä komission verkkosivustolta osoitteessa http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:181:0030:0104:FI:PDF>

1 JOHDANTO

Tämä asiakirja sisältää ohjeasiakirjaa 4 (Epävarmuustarkastelua koskevat ohjeet) täydentävän esimerkin. Lisätietoja epävarmuustarkastelusta EU:n päästökauppajärjestelmään liittyvän kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailun ja raportoinnin yhteydessä on kyseisessä ohjeasiakirjassa².

Luvussa 2 on esimerkki tarkkailu- ja raportointiasetuksen (ks. alaviite 1) 47 artiklan mukaisen vähän päästöjä aiheuttavan laitoksen epävarmuustarkastelusta.

Huomaa, että esimerkki edustaa melko tavanomaista tapausta. Toiminnanharjoittajien kannattaa kuitenkin välttää tekstin kopioimista suoraan tästä asiakirjasta ja sen sijaan määritellä käyttämänsä tarkkailumenetelmä laitospohjaisesti valiten aina tilanteeseen sopivimmat tarkkailukeinot, joihin sisältyy mahdollisimman vähän epävarmuutta ja joiden virheiden sietokyky on paras mahdollinen.

2 VÄHÄN PÄÄSTÖJÄ AIHEUTTAVAT LAITOKSET

2.1 Vaatimukset

Tarkkailu- ja raportointiasetuksen 47 artiklan 3 kohdan mukaan vähän päästöjä aiheuttavien laitosten (eli laitosten, joiden hiilidioksidipäästöt ovat alle 25 000 tonnia vuodessa) toiminnanharjoittajien ei tarvitse toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kunkin lähdevirran tai päästölähteen osalta näyttöä siitä, että vaadittuja epävarmuuden raja-arvoja on noudatettu. Myös tässä tapauksessa toiminnanharjoittajien on kuitenkin ilmoitettava, noudattavatko ne vaadittuja määrittämistasoja. Akkreditointi- ja todennusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa edellytetään lisäksi, että todentajan on vahvistettava epävarmuustasojen laskemiseen käytettävien tietojen paikkansapitävyys.

Asetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaan *”toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on varmistettava, että kaikki asiaankuuluvat mittausvälineet kalibroidaan, mukautetaan ja tarkistetaan säännöllisin väliajoin, myös ennen käyttöä, ja että ne tarkistetaan kansainvälisiin mittastandardeihin pohjautuvien standardien avulla, jos sellaisia on käytettävissä, tämän asetuksen vaatimusten mukaisesti ja suhteessa tunnistettuihin riskeihin”*. Tästä syystä tarkkailu- ja raportointiasetuksen 58 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että toiminnanharjoittaja laatii ja ylläpitää kirjallisia ohjeita mittauslaitteiden laadunvarmistuksesta. Mittausinstrumenttien toiminnan tarkkuutta ja saatujen tulosten luotettavuutta koskevat tiedot on oltava saatavilla jokaisessa laitoksessa. Huomaa, että mittausinstrumentit, jotka ovat metrologista valvontaa koskevan kansallisen lainsäädännön piirissä, täyttävät yleensä 59 artiklan vaatimukset riittävässä määrin ilman merkittäviä toimenpiteitä (esimerkiksi tarkistaminen kansainvälisiin mittastandardeihin pohjautuvien standardien avulla tapahtuu virallisen kalibroinnin avulla).

Seuraavassa kohdassa käsitellään yksityiskohtaisemmin pienlaitoksen (eli tarkkailu- ja raportointiasetuksen 47 artiklan mukaisen ”vähän päästöjä aiheuttavan laitoksen”) epävarmuustarkastelua kuvaavaa esimerkkiä. Esimerkkilaitos kuvataan kohdassa 2.2. Esimerkkilaitoksen epävarmuustarkastelu on kohdassa 2.3.

² http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/docs/gd4_guidance_uncertainty_en.pdf

2.2 Esimerkkilaitos

Tässä kuvattu laitos valmistaa tiiliä ja pihalaattoja, ja sen vuosittaiset hiilidioksidipäästöt ovat keskimäärin 15 000 tonnia. Tarkkailua edellytetään seuraaville lähdevirroille:

Polttoaine / materiaali	Luokka	Arvioidut päästöt (hiilidioksiditonnia vuodessa)	Toimintotietojen tarkkailun vähimmäisvaatimukset
Kevyt polttoöljy	Kaupallinen peruspolttoaine	6 500	Taso 1 ($\pm 7,5$ %)
Savi	Keramiikka: menetelmä A	8 000	Taso 1 ($\pm 7,5$ %)
Ligniitti	Muut kiinteät polttoaineet (huokostin)	498	Erittäin vähämerkityksinen
Diesel	Muut kaasumaiset ja nestemäiset polttoaineet (apuvoimalaite)	2	Erittäin vähämerkityksinen

Tässä esimerkissä käytetyt tarkkailumenetelmät on valittu siksi, että ne ovat yleisesti käytössä. Menetelmät ovat kuitenkin vain esimerkkejä, eikä niitä tule soveltaa käytäntöön ennen kuin on tarkistettu, että saatavilla ei ole (esimerkiksi luotettavuuden tai tarkkuuden suhteen) parempia menetelmiä. Vähän päästöjä aiheuttavan laitoksen toiminnanharjoittajan on käytettävä tasoa 1 korkeampaa tasoa, jos se voidaan saavuttaa ilman muita toimenpiteitä³. Tästä on kyse erityisesti silloin, kun valmiiksi käytössä oleva mittausinstrumentti on korkeamman tason vaatimusten mukainen eli korkeampi taso on tosiasiaa jo käytössä.

Kevyt polttoöljy:

Esimerkissä kevyt polttoöljy tuodaan paikalle kuorma-autoilla ja varastoidaan säiliöihin (varastointikapasiteetti < 5 %). Esimerkissä riippumattomien osapuolten kesken tapahtuu selviä liiketoimia. Useimpien vastaavanlaisten tapausten tavoin polttoöljykaupan yhteydessä tehdyt mittaukset ovat tästä syystä metrologista valvontaa koskevan kansallisen lainsäädännön piirissä (ks. epävarmuustarkastelua koskevan ohjeasiakirjan 4 vaihtoehto CO-1 tai CT-1). Tilanteessa voidaan siis soveltaa kansallisen lainsäädännön sallimaa **suurinta sallittua käytönaikaista virhettä**.

Taustaa:

Toiminnanharjoittajan on osoitettava täyttävänsä vaatimukset näyttämällä toteen, että edellytetyn tason epävarmuuden raja-arvoja ei ole ylitetty. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi pyytämällä kaupan toista osapuolta esittämään kuorma-autoihin asennettuja tilavuusvirran mittausinstrumentteja koskeva virallinen kalibroitinsertifikaatti tai -pöytäkirja. Näytön perusteella todentajat voivat vahvistaa tosiasiallisesti noudatetun tason määrittämisessä käytettyjen tietojen paikkansapitävyyden.

Huomaa, että tässä tapauksessa vaatimusten noudattamatta jättäminen on erittäin epätodennäköistä, sillä voidaan olettaa, että löyhimpienkin kansallisessa lainsäädännössä määriteltyjen vaatimusten mukainen epävarmuustaso on alle 7,5 %. Asiakirjaa, joka osoittaa kyseisen mittausinstrumentin kuuluminen metrologista valvontaa koskevan kansallisen lainsäädännön piiriin, edellytetään tästä huolimatta.

Jos metrologista valvontaa koskevassa kansallisessa lainsäädännössä hyväksytään tarkoitukseen myös epävarmemmat mittausinstrumentit, tarvitaan lisänäyttöä. Näytöksi kelpaavat asiakirjat, joista hyväksyttävät tarkkuusluokat käyvät selvästi ilmi. Tällainen on esimerkiksi toimittajan kanssa tehty sopimus, jossa ilmoitetaan, että vain tiettyyn tarkkuusluokkaan kuuluvien mittausinstrumenttien käyttö on sallittu.

³ Asetuksen 47 artiklan 6 kohta: Edellä 26 artiklan 1 kohdasta poiketen vähän päästöjä aiheuttavan laitoksen toiminnanharjoittaja voi käyttää vähimmäisvaatimuksena määrittämistasoa 1 kaikkien lähdevirtojen toimintotietojen ja laskentakerron määrittämiseen, paitsi jos parempi tarkkuus on saavutettavissa ilman toiminnanharjoittajalle aiheutuvaa lisävaivaa, toimittamatta näyttöä siitä, että ylempien määrittämistasojen soveltaminen on teknisesti mahdotonta tai johtaisi kohtuuttomiin kustannuksiin.

Savi:

Esimerkissä mainitun saven toiminnanharjoittaja ottaa itse savikuopasta. Kyse ei siis ole liiketoimesta, eivätkä mahdollisesti käytetyt mittausräätälöidyt mittausinstrumentit ole metrologista valvontaa koskevan kansallisen lainsäädännön piirissä. Toiminnanharjoittaja kuitenkin kuljettaa saven kuopasta laitokselle rekka-autoilla, jotka saatetaan punnita toiminnanharjoittajan omistamalla ajoneuvovaa'alla.

Toiminnanharjoittaja voi tässä tapauksessa yksinkertaistaa epävarmuustarkastelua, jos mittausinstrumenttia käytetään teknisten tietojensa mukaisessa soveltuvassa käyttöympäristössä (ks. epävarmuustarkastelua koskevan ohjeasiakirjan 4 vaihtoehtojen CO-2a tai CO-2b vaiheet 1–4).

Taustaa:

Jos toiminnanharjoittaja haluaa soveltaa esitettyä vaihtoehtoa CO-2a tai CO-2b, hänen on osoitettava seuraavien vaatimusten täytyminen:

- 1. Laitteen käyttöedellytykset on määritetty, mukaan lukien asianmukaiset käyttöön vaikuttavat parametrit*
- 2. Laitteen käyttöedellytykset täyttyvät, mukaan lukien asianmukaiset käyttöön vaikuttavat parametrit*
- 3. Käytössä on laadunvarmistuksen alainen kalibrointiprosessi*
- 4. Muista toimintotietojen mittaamisen laadunvarmistustoimista on huolehdittu*

Huomaa, että näitä vaatimuksia on noudatettava myös silloin, kun kyseessä on kevyt polttoöljy (ks. edellä). Metrologista valvontaa koskevan kansallista lainsäädäntöä noudattamalla kuitenkin varmistetaan, että myös nämä neljä vaatimusta täyttyvät.

Vaatimusten soveltamisesta on esimerkki kohdassa 2.3.

Oletuksena on, että kyseistä ajoneuvovaa'aa koskevissa valmistajan antamissa teknisissä tiedoissa on mainittu laitteen käyttöedellytykset (ensimmäinen vaatimus täyttyy).

Toiminnanharjoittaja voi osoittaa toisen vaatimuksen täyttymisen esimerkiksi laatimalla kohdassa 2.3 olevan taulukon mukaisen yksinkertaisen tarkistuslistan.

Jotta kolmannen ja neljännen vaatimuksen täytyminen voidaan osoittaa todentajalle, toiminnanharjoittajalla on oltava käytössä asianmukainen mittauslaitteiston laadunvarmistusmenettely. Toiminnanharjoittajan on myös varmistettava, että kaikki asiaankuuluvat mittausvälineet kalibroidaan, mukautetaan ja tarkistetaan säännöllisin väliajoin, myös ennen käyttöä, ja että ne tarkistetaan kansainvälisiin mittastandardeihin pohjautuvien standardien avulla (ks. edellä 58 artiklan 3 kohdan ja 59 artiklan 1 kohdan vaatimukset). Huomaa, että kyseisten artiklojen vaatimukset koskevat kaikkia laitoksia⁴.

Esimerkkilaitoksen varastointikapasiteetti on yli 5 prosenttia vuosittain käytettävästä savimäärästä, ja 47 artiklan 5 kohdan perusteella vähän päästöjä aiheuttavan laitoksen toiminnanharjoittajan ei tarvitsisi ottaa varastomuutoksia huomioon epävarmuustarkastelussa. Esimerkissä oletetaan kuitenkin, että toiminnanharjoittaja haluaa ottaa varastomuutokset huomioon, koska se on parhaan toimintatavan mukaista. Käytetty savimäärä lasketaan seuraavasti:

$$Q = P - E + (S_{\text{alku}} - S_{\text{loppu}})$$

Ohjeasiakirjan 4 kohdassa 8.3 olevasta esimerkistä 7 käy ilmi varastomuutoksiin liittyvän epävarmuuden laskentatapa. Esimerkkilaitoksen toiminnanharjoittaja käyttää tätä tapaa, kuten kohdasta 2.3 käy ilmi.

Huomaa, että 47 artiklan 5 kohdan mukaan⁵ vähän päästöjä aiheuttavissa laitoksissa varastotietoihin liittyvää epävarmuutta ei tarvitse sisällyttää epävarmuustarkasteluun. Esimerkissä varastotiedot on kuitenkin otettu huomioon, jotta laskelman yksinkertaisuus käy ilmi, samoin kuin se, että varastotietoihin liittyvän epävarmuuden vaikutus kokonaisuvarmuuteen on varsin vähäinen.

⁴ Huomaa, että näitä vaatimuksia on noudatettava sovellettavista yksinkertaistusvaihtoehdoista riippumatta.

⁵ Asetuksen 47 artiklan 5 kohta: ”Vähän päästöjä aiheuttavan laitoksen toiminnanharjoittaja vapautetaan myös 28 artiklan 2 kohdassa esitetystä vaatimuksesta määrittää varastotiedot raportointikauden alussa ja lopussa, jos varastointikapasiteetti vastaa alle viittä prosenttia polttoaineen tai materiaalin tavanomaisesta vuosikulutuksesta raportointikauden aikana, jotta voidaan sisällyttää tähän liittyvä epävarmuus epävarmuustarkasteluun.”

Hiilidioksidipäästöjen määrittämistä varten toimintotietojen ja kaikkien laskentakeroitien täytyy koskea samaa materiaalivirran tasoa ja saven tapauksessa etenkin samaa kosteustasoa. Tästä syystä kosteuspitoisuuden määrittämiseen liittyvä epävarmuus on otettava huomioon (ks. ohjeasiakirjan 4 kohdassa 8.2 oleva esimerkki 3 tuotteen korreloimattomista epävarmuuksista). Tarkkailu- ja raportointiasetuksen liitteessä IV olevassa 12 kohdassa mainitaan ”kuiva” savi, mutta tarkkailu- ja raportointiasetuksen mukaan kosteuspitoisuus ei ole laskentakeroin. Tästä syystä kosteuspitoisuus on otettava huomioon toimintotietojen epävarmuuden määrittelyssä (ks. kohdan 2.3 laskelma). Kyseisen kosteuspitoisuuden sekä päästökertoimen määrittämiseksi käytetään laboratorioanalyyssejä, joten käytössä on oltava myös näytteenottosuunnitelma.

Ligniitti:

Huokostimena käytettävä ligniitti on erittäin vähämerkityksinen lähdevirta. Tästä lähdevirrasta aiheutuvien vuosittaisten päästöjen määrittämisessä voidaan siis käyttää arviointimenetelmää. Laitoksen toiminnanharjoittaja ostaa kyseisen poltto-/raaka-aineen markkinoilta, joten tuotannon vuositaso voidaan määrittää laskujen avulla. Esimerkissä oletetaan, että jäsenvaltio ei ole julkistanut ligniittiä koskevia oletusarvoja (missä tapauksessa voitaisiin käyttää tasoa 2), joten päästöt saadaan kertomalla käytetyn ligniitin määrä tarkkailu- ja raportointiasetuksen liitteessä VI (taso 1) annetuilla tehollisella lämpöarvolla ja päästökertoimella.

Diesel:

Myös diesel on erittäin vähämerkityksinen lähdevirta. Tarkka mittaaminen olisi vaikeaa, koska dieseliä käytetään myös liikkuvissa työkoneissa, kuten esimerkiksi kuormaajissa ja trukeissa, minkä vuoksi polttoainelaskuja ei ole mahdollista käyttää. Apuvoimalaitteessa käytetyn dieselin määrä voidaan määrittää arviointimenetelmällä. Esimerkissä käytetään seuraavaa yleistä kaavaa:

$$\text{Toimintotiedot} = \text{AOH} \times \text{CAP} \times (3600 \div 10^9) \times (1 \div \text{NCV})$$

$$\text{Vuospäästöt} = \text{AD} \times \text{NCV} \times \text{EP}$$

AOH	Käyttötunteja vuodessa
CAP	Apuvoimalaitteen asennettu teho (kW)
AD	Toimintotiedot (t)
NCV	Tehollinen lämpöarvo (TJ/t, saadaan esimerkiksi liitteestä VI tai kansallisesta inventaariosta, jos sellainen on)
EF	Päästökeroin (t CO ₂ /TJ, saadaan esimerkiksi liitteestä VI tai kansallisesta inventaariosta, jos sellainen on)

2.3 Esimerkki epävarmuustarkastelusta

Seuraavasta esimerkistä käy tarkemmin ilmi, millainen esimerkkilaitoksen epävarmuustarkastelu voisi olla.

Kevyt polttoöljy:

Toimintotietoihin sovellettu taso: Taso 2 (± 5,0 %), määritetty laskujen perusteella

Tason vaatimusten noudattaminen osoitettu seuraavasti: Katso toimittajilta saadut säiliöautojen roottorivirtausmittareiden uusimmat viralliset kalibrointisertifikaatit (liitteenä)

Savi:

Toimintotietoihin sovellettu taso: Taso 2 (± 5,0 %), saavutettu epävarmuus = 4,5 % (ks. jäljempänä oleva laskelma)

Tason vaatimusten noudattaminen osoitettu seuraavasti: Käytössä vaihtoehto CO-2a tai CO-2b.

Vaihe 1: katso valmistajan antamat tekniset tiedot (MPES ± 4,0 %) ajoneuvovaa'an käyttöohjeesta; esimerkki: katso (raaka)saven kosteuspitoisuuden määrittämiseksi laadittu näytteenottosuunnitelma

Virheen eteneminen, jossa varastomuutokset on otettu huomioon:

- varastointikapasiteetti: 7 000 t
- vuoden lopussa tapahtuvaan varaston arviointiin liittyvä epävarmuus (konservatiivinen arvio): 10 %
- saven keskimääräinen vuosikulutus: 125 000 t
- valmistajan antamissa teknisissä tiedoissa esitetty suurin sallittu käytönaikainen virhe: 4 %
- kosteuspitoisuuden määrittämiseen liittyvä epävarmuus: 2 %

Laskeminen:

$$u_{m\grave{a}rk\grave{a}} = \frac{\sqrt{2 \times (U_{varasto})^2 + (U_{savi})^2}}{\text{saven vuosikulutus}} = \frac{\sqrt{2 \times (7000 \times 10\%)^2 + (125000 \times 4\%)^2}}{125000} = 4,08\%$$

$$u_{kuiva} = \sqrt{u_{m\grave{a}rk\grave{a}}^2 + u_{kosteus}^2} = \sqrt{4,08\%^2 + 2\%^2} = 4,5\%$$

Toisen vaiheen noudattaminen osoitettu seuraavasti:

Ajoneuvovaa'an tarvittavien parametrien tarkistuslista:

Valmistajan antamissa teknisissä tiedoissa mainittu parametri	Valmistajan ilmoittama arvo	Toteutuneet vaihteluvälit / olosuhteet	Vaatimuksia noudatettu
Lämpötila	-15...+50 °C	-15...+40 °C	Kyllä
Mittausalue	2–50 tonnia	10–35 tonnia	Kyllä
Tuulen nopeus	< 20 m/s	< 15 m/s	Kyllä
Kalibrointiväli	kahden vuoden välein	kahden vuoden välein	Kyllä

Kolmannen ja neljännen vaiheen noudattaminen osoitettu seuraavasti⁶:

Katso ajoneuvovaa'an AV-XYZ123 uusimmat kalibrointisertifikaatit (liitteenä) sekä kohdan 2.4 selvitys laadunhallintamenettelyistä.

Ligniitti:

Toimintotietoihin sovellettu taso: Taso 3 ($\pm 2,5\%$), määritelty laskujen perusteella

Osoitus vaatimusten noudattamisesta⁷: katso ligniitin toimittajilta hankitut uusimmat viralliset kalibrointisertifikaatit (liitteenä)

Diesel:

Toimintotietoihin sovellettu taso: Erittäin vähämerkityksinen

Menettely: Päästöt lasketaan vuosittaisten käyttötuntien, apuvoimalaitteen asennetun nimellisen polttoainetehon sekä dieselin varannosta saadun päästökertoimen perusteella. Konservatiiviset päästöarvot asettuvat yleensä välille 1–5 hiilidioksiditonnia vuodessa.

⁶ Vaatimukset 3 ja 4 edellyttävät mittauslaitteistolle tehtävää laadunvarmistusta (säännöllistä kalibrointia). Tämä on tehtävä 58 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisella kirjallisella menettelyllä. Lisätietoa on epävarmuustarkastelua koskevan ohjeasiakirjan 4 kohdassa 3.1.1.4.

⁷ Huomaa, että jos sertifikaatteja ei ole, toimintotiedot voi silti määrittää laskujen perusteella. Ellei määrittämistason noudattamista osoiteta, kyseessä olisi tässä tapauksessa menetelmä, jossa ei hyödynnetä määrittämistasoja ja jota voidaan soveltaa vain erittäin vähämerkityksisiin lähdevirtoihin.

2.4 Esimerkkilaitoksen laadunhallinta

Mittauslaitteiston laadunvarmistuksessa edellytetty menettely voidaan määritellä seuraavasti:

Esimerkki menettelystä (mukautettu ohjeasiakirjassa 1 kuvatussa menettelystä):

1. Laitos on normaalisti suljettuna joului- ja helmikuun välisen ajan. Mittauslaitteisto (mukaan lukien EU:n päästökauppadirektiivin edellyttämässä mittauksissa tarvittavat mittauslaitteet) kalibroidaan yleensä tänä aikana.
2. Vastuhenkilö (operatiivisesta toiminnasta vastaava johtaja) pitää kirjaa seurantasuunnitelman taulukossa 7.b luetelluista päästökauppaan liittyvissä mittauksissa tarvittavien mittausinstrumenttien kalibrointi- ja huoltoväleistä. Kalenteriin on asetettu hälytys kunkin vuoden marraskuun 30. päivälle.
3. Vastuhenkilö (operatiivisesta toiminnasta vastaava johtaja) tarkistaa kalenterista, mitä laadunhallintaan liittyviä toimia on suoritettava seuraavan neljän viikon aikana. Tehtävään tarvittavat resurssit hän varaa laitoksen johtajan kanssa neuvotellessaan.
4. Päästökauppaan liittyvissä mittauksissa tarvittavien mittausinstrumenttien kalibrointi- ja huoltotoimet kirjataan ja dokumentoidaan sähköisessä muodossa tiedostoon Z:\ETS_MRV\LH\kalibr_loki.xls ja paperimuodossa toimistohuoneen HS3/27 hyllylle 3 kansioon, jossa on tunniste LH 27-ETS-nnnn (nnnn = vuosiluku). Dokumentoiduissa tiedoissa mainitaan mittausinstrumentin tunniste, instrumentin asennuspäivä, viimeisin kalibrointi, mittarin lukema viimeisimmän kalibroinnin jälkeen, viimeisimmän kalibroinnin suorittanut laboratorio, lausunto viimeisimmästä kalibroinnista sekä seuraavan kalibroinnin suorituspäivä.
5. Vastuhenkilö noudattaa seuraavaa menettelyä kaikkien kyseisenä vuonna kalibroitavien mittausinstrumenttien kohdalla:
 - a. Vastuhenkilö (operatiivisesta toiminnasta vastaava johtaja) tilaa paikalle ulkopuoliset asiantuntijat (kalibrointilaitokset).
 - b. Vastuhenkilö varmistaa, että laadunhallintaan liittyvät toimet toteutetaan sovittuina päivinä.
 - c. Vastuhenkilö pitää kirjaa edellä mainituista laadunhallintatoimista.
 - d. Vastuhenkilö ilmoittaa tarvittavista korjaavista toimenpiteistä laitoksen johtajalle. Korjaavat toimenpiteet toteutetaan menettelyn LH 28-ETS mukaisesti.

<Menettely päättyy>

Edellä tarkemmin kuvattu menettely on tarkkailusuunnitelmasta sinänsä riippumaton asiakirja. Menettelystä on kuitenkin liitettävä yhteenvedo tarkkailusuunnitelman vakiomuotoiseen taulukkoon (komission malliseurantasuunnitelman kohta K.22.b). Yhteenvedo voi olla esimerkiksi seuraavanlainen:

Asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa edellytetty tieto	Esimerkkejä mahdollisesta sisällöstä
Menettelyn nimi	Päästökauppaan liittyvissä mittauksissa tarvittavien mittausinstrumenttien laadunhallinta
Menettelyn jäljitettävissä ja todennettavissa oleva tunniste	LH 27-ETS
Menettelyn täytäntöönpanosta vastaava toimi tai osasto ja sillä tuotetuista tai hallituista tiedoista vastaava toimi tai osasto (jos eri kuin edellä)	Laadunhallintaosasto
Menettelyn lyhyt kuvaus	<ul style="list-style-type: none"> • Vastuuhenkilö pitää kirjaa kaikkien seurantasuunnitelman taulukossa 7.b lueteltujen mittausinstrumenttien kalibrointi- ja huoltoväleistä. • Vastuuhenkilö tarkistaa tarvittavat laadunhallintatoimet. Tehtävään tarvittavat resurssit hän varaa laitoksen johtajan kanssa neuvotellessaan. • Vastuuhenkilö tilaa paikalle ulkopuoliset asiantuntijat (kalibrointilaitokset ja/tai valmistajan kunnossapitohenkilöt). • Vastuuhenkilö varmistaa, että laadunhallintaan liittyvät toimet toteutetaan sovittuina päivinä. • Vastuuhenkilö pitää kirjaa edellä mainituista laadunhallintatoimista. • Vastuuhenkilö ilmoittaa mahdollisesti tarvittavista korjaavista toimenpiteistä laitoksen johtajalle. • Korjaavat toimenpiteet toteutetaan soveltuvin osin menettelyn LH 28-ETS mukaisesti.
Olennaisten tallenteiden ja tietojen sijainti	Paperiversio: Toimistohuoneen HS3/27 hyllyllä 3 oleva kansio LH 27-ETS-nnnn (nnnn = vuosiluku). Sähköinen versio: tiedosto Z:\ETS_MR\VLH\kalibr_loki.pst.
Mahdollisesti käytetyn tietoteknisen järjestelmän nimi	MS Outlook -ohjelman kalenteri, jota käytetään myös liitteinä olevien asiakirjojen tallentamiseen aikajärjestyksessä
Luettelo mahdollisesti sovelletuista EN-standardeista tai muista standardeista	Sovelletut standardit on lueteltu mittausinstrumenttiluettelossa (asiakirja ETS-Instr-A1.xls). Todentaja voi tarvittaessa pyytää asiakirjan käyttöönsä.